

СИСТЕМА НАВЧАЛЬНИХ РЕСУРСІВ
Конструктивна географія водних ресурсів
Шифр освітньої програми бакалаврського рівня
Галузь / Спеціальність / Спеціальні курси
Освітня програма / Конструктивна географія водними ресурсами

Силабус освітньої компоненти навчальної дисципліни «Конструктивна географія водних ресурсів» для здобувачів вищої освіти спеціальності 106 Географія. Рівне. НУВГП, 2022. 13 стор.

ОП на сайті університету: <http://er3.nuwm.edu.ua/19413/>

Розробник силабусу: *Басюк Тетяна Олександрівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри геології та географії*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 13 жовтня 2022 року

Завідувач кафедри: *Мельничук Віктор Григорович, доктор геологічних наук, професор, завідувач кафедри геології та географії*

Керівник (гарант) ОП: *Басюк Тетяна Олександрівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри геології та географії*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол №4 від 13 грудня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ:
Хлапук Микола Миколайович, доктор технічних наук, професор.

© Басюк Т.О., 2022
© НУВГП, 2022

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами
Спеціальність	106 Географія
Рік навчання, семестр	Третій рік, V семестр
Кількість кредитів	4
Лекції:	22
Практичні заняття:	22

ПР4. Аналізувати географічний потенціал території.
 ПР5. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.
 ПР7. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки та її складових.
 ПР9. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.
 ПР10. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.
 ПР13. Знати та розуміти регулювання використання природних ресурсів і ведення їхнього кадастру, визначати сучасну структуру та географію природно-ресурсного потенціалу, основні тенденції використання природних ресурсів, розуміти ризики їхньої вичерпності для існування людського суспільства.
 ПР15. Застосовувати базові положення вітчизняних, європейських та міжнародних стандартів у галузі управління водними та мінеральними ресурсами, екологічного управління, екологічного маркування, якості атмосферного повітря, ґрунту, води, поводження з відходами.
 ПР16. Знати як використовувати знання та практичні навички для характеристики взаємозв'язків природних та соціальних явищ окремого регіону та рідного краю, сільських територій та природно-заповідних територій та об'єктів, з практичною метою для рекреаційної та туристичної діяльності.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Ком-1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.
 АІВ-1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

Структура та зміст освітнього компонента

Перелік тем:

Тема 1. Конструктивна географія як наука. Предмет вивчення конструктивної географії, її місце в системі географічних наук.
 Тема 2. Історія розвитку конструктивно-географічних досліджень.
 Тема 3. Основні напрями та приклади конструктивно-географічних досліджень.
 Тема 4. Методи конструктивно-географічних досліджень.
 Тема 5. Наукові основи географічного прогнозування.
 Тема 6. Концепції конструктивної географії: концепція "природа-населення-господарство", концепція геосистем, концепція геотехсистем.
 Тема 7. Раціональне природокористування як одна із складових конструктивного підходу в географії.
 Тема 8. Водні ресурси України та їх використання.
 Тема 9. Характеристика водного господарства України.
 Тема 10. Характеристика учасників водогосподарських комплексів.
 Тема 11. Конструктивно-географічні дослідження для потреб водного господарства.
 Тема 12. Боротьба зі шкідливою дією вод.
 Тема 13. Охорона водних ресурсів України.
 Тема 14. Проблеми раціонального використання водних ресурсів України і шляхи їх вирішення.
 Тема 15. Законодавчо-нормативне забезпечення водокористування.
 Тема 16. Світовий досвід управління використанням, охороною та відтворенням водних ресурсів і рекомендації з удосконалення такого управління.
 Тема 17. Інтегроване управління водними ресурсами.
 Засоби навчання, які застосовуються під час викладання: технічні засоби (радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи); мультимедіа-, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура; комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі; програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування тощо); бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література).

Форми та методи навчання

Форми проведення занять: лекції та практичні роботи. Окремі питання тем виносяться на самостійне опрацювання студентів.
 Методи навчання:
 - словесні (лекція, бесіда);
 - наочні методи (виконання практичних робіт, усне опитування на практичних заняттях, ілюстрації, демонстрації, презентації, реферати);
 - методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (контроль за самостійною роботою студентів);
 - методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (поточне опитування, модульне контрольне опитування, підсумковий контроль).

З навчальної дисципліни передбачено виконання курсової роботи
Курсова робота є одним із видів самостійної роботи студента.
Виконується під керівництвом викладача навчальної дисципліни за наданими методичними рекомендаціями. Результати виконаної курсової роботи захищаються студентом перед комісією з трьох викладачів.

Тема курсової роботи **«Використання водних ресурсів регіону: водогосподарський аспект»**. Область дослідження узгоджується з викладачем. Після вибору теми курсової роботи студент складає орієнтовний зміст роботи, який у процесі написання може бути децю скоригований. Курсова робота повинна бути виконана та здана на перевірку не пізніше, ніж за 10 днів до захисту.

Курсова робота має містити наступні елементи: титульний аркуш (1 стор.); зміст (1стор.); вступ (2стор.); основна частина (розділи та підрозділи) (30 – 35 стор.); висновки (2 – 3стор.); додатки (не обов'язкові); список використаних джерел.

Для друку курсової роботи використовують білий папір стандартного формату (210 x 297 мм) – А4. В разі потреби, наприклад, за наявності включення до роботи певних карт, великих таблиць або графіків, діаграм, застосовується формат А3, з відповідним складанням аркуша до рівня формату А4.

Поля зверху та знизу по 20 мм, зліва 30 мм, праве – 15 мм. Шрифт TimesNewRoman 14 pt.

Вирівнювання тексту здійснюється по ширині. Головний міжрядковий інтервал – 1,5. Абзацні відступи становлять 1 см.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» друкують великими літерами по центру. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) по середині, заголовки пунктів - з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовків розділу та підрозділу не ставлять. Відстань між заголовком і текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам.

Кожну структурну частину (розділ) роботи починають з нової сторінки. Відносно нумерації сторінок та ілюстративних і графічних складових роботи існують загальноприйняті правила, дотримання яких є обов'язковим. Таблиці нумеруються та підписуються зверху, а номери і назви рисунків проставляються під ними. Важливим елементом студентських праць є обов'язкове посилання на авторів, матеріали, певні думки, ідеї яких використані при дослідженні, відповідно, такі автори зазначаються у списку літератури. Рекомендовано такий тип посилання: в тексті у квадратних дужках записується номер джерела, зазначеного в списку використаної літератури.

Порядок та критерії оцінювання

Процедури проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів у НУВГП регламентовано Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти форми та зміст контрольних заходів.

Система оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Ця шкала розподіляється на дві частини:

60 балів – поточна складова оцінювання; 40 балів – модульна складова оцінювання (екзамен).

Передбачено два модульних контролі знань.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування із застосуванням системи Moodle.

У тесті 32 запитання різної складності:

- рівень 1 – 26 запитань по 0,5 бала (13 балів),
- рівень 2 – 5 запитань по 1,0 балу (5 балів),
- рівень 3 – 1 запитання по 2,0 бали (2 бали).

Усього – 20 балів.

Час тестування обмежений – 30 хвилин. Дата тестування призначається за тиждень до його проведення та повідомляється студентові.

Поточна складова оцінювання (60 балів) накопичується студентом у процесі виконання практичних занять. Всього є в курсі 11 практичних занять. Кожне з них оцінюється у 5 балів. Ще 5 балів

студенти отримують за виконання індивідуальних завдань, які додатково пропонуються їм на вибір у завданнях практичних робіт (есе, реферати, презентації тощо).

Загальна інтегральна оцінка розраховується як сума балів, накопичена студентом за роботу впродовж семестру.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі, які успішно складають модульні контролю з навчальної дисципліни та вчасно виконують завдання практичних робіт мають можливість долучитися спільно з викладачем курсу до виконання наукових досліджень, участі в науково-дослідницьких темах, підготувати спільні наукові публікації. Досвід такої співпраці із студентами практикується постійно.

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Герасимов И. П., Преображенский В. С., Исаков Ю. А. и др. Основы конструктивной географии. / под ред. И. П. Герасимова и В. С. Преображенского. М. : Просвещение, 1986. 287 с.
2. Денисик Г. І. Антропогенне ландшафтознавство. Частина І. Глобальне антропогенне ландшафтознавство. Вінниця: Вінницька обласна друкарня, 2014. 334 с.
3. Петлін В. М. Конструктивне ландшафтознавство. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. 357 с.
4. Петлін В. М. Конструктивна географія. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. 544 с.
5. Штойко П. І. Концепції природознавства: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 456 с.

Додаткова література

6. Арманд А. Д. Самоорганизация и саморегулирование географических систем. М. : Наука, 1988. 264 с.
7. Барановський В.А. Екологічна географія і екологічна картографія. К.:Фітосоціоцентр, 2001. 252 с.
8. Гавриленко О. П. Геоекологічне обґрунтування проектів природокористування. Вид. 2-ге, випр. І доп. К.:Ніка-Центр, 2007. 432 с.
9. Герасимов И.П. Советская конструктивная география. -М.: Наука, 1976. 208 с.
10. Гродзинський Д. М. Основи ландшафтної екології: Підручник. К. : Либідь, 1993. 224 с.
11. Екологічний моніторинг регіону / І. Ковальчук, С. Кукурудза, А. Мельник [та ін.]. Львів: ГО „Опілля”, 2009. 608 с.
12. Звонкова Т. В. Географическое прогнозирование: Учеб пособие для географических специальностей вузов. М.: Высш. Школа, 1987. 192 с.
13. Ковальчук П. І. Моделювання і прогнозування стану навколишнього середовища: навч. посібник. К.:Либідь, 2003. 208 с.
14. Кукурудза С. Моніторинг природних комплексів. Львів: ЛДУ, 1995. 144 с.
15. Мороз С. А., Онопрієнко В. І., Бортник С. Ю. Методологія географічної науки: Навчальний посібник. Київ : Заповіт, 1997. 333 с.
16. Нестерчук І. К. Геоекологічний аналіз: концептуальні підходи, сталий розвиток: монографія; за ред. проф. П. Г. Шищенка. Житомир: ЖДТУ, 2011. 312 с.
17. Петлін В. М. Ландшафтно-екологічна експертиза: навч. посібник. Львів: Видав. Центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 236 с.
18. Позаченюк Е.А. Введение в геоэкологическую экспертизу. Междисциплинарный подход, функциональные типы, объектные ориентации. Симферополь: Таврия, 1999. 413 с.
19. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України. Чернівці: Зелена Буковина, 1999. 344 с.
20. Рудько Г.І., Адаменко О.М. Конструктивна геоекологія: наукові основи та практичне втілення. Чернівці: вид-во ТОВ «Маклаут», 2008. 320 с.
21. Самойленко В. М., Іванок Д. В. Моделювання басейнових геосистем: монографія. Київ: ДП «Прінт Сервіс», 2015. 208 с.
22. Солнцев В. Н. Системная организация ландшафтов: (Проблемы методологии и теории). М. : Мысль, 1981. 239 с.
23. Шищенко П.Г. Принципы и методы ландшафтного анализа в региональном проектировании. К.: Фотосоциоцентр, 1999. 284 с.
24. Штойко П. І. Становлення конструктивного напрямку в географії. Історія української географії. Всеукр. науково-теоретичний часопис. Тернопіль : Підручники і посібники, 2012. Вип. 26. С.15–21.

Інформаційні ресурси

25. Гео-Тур. Всё, что вы хотели знать о географии. URL: <http://www.geo-tour.net>
26. Наукова бібліотека АН України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
27. Національний атлас України. URL: <http://wdc.org.ua/atlas/>
28. Планета Земля. URL: <http://www.myplanet-earth.com>

29. Проект Всемирная география. URL:<http://www.worldgeo.ru>
30. Энциклопедия Кругосвет. URL: <http://www.krugosvet.ru>

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», розміщений документ за покликанням <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. За цим документом реалізується і право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно документу, який розміщений за покликанням <https://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokumenti>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі виконаних практичних робіт, звітів про самостійну роботу з навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua> за календарем.

Студенти повинні виконати ряд індивідуальних завдань для оцінювання. Одним із важливих елементів оцінки є своєчасне подання виконаного завдання. У реальному світі оцінки, які подаються навіть через кілька секунд після закінчення терміну, не приймаються. Відповідно до духу надання максимально реалістичного досвіду, та ж політика дотримується в аудиторії - пізно виконані завдання не приймаються.

Викладач може продовжити терміни виконання завдань, якщо у студента є пом'якшуючі обставини. Студенти можуть звернутися до свого викладача в разі виникнення особистих чи надзвичайних ситуацій.

Неформальна та інформальна освіта

Неформальна та інформальна освіта надається відповідно з Положенням про неформальну та інформальну освіту НУВГП, затверджене Вченою радою НУВГП (Протокол № 4 від 24 квітня 2020 р.), <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18660>

Правила академічної доброчесності

У НУВГП активно пропагується політика «нульової толерантності» до будь-яких проявів академічної недоброчесності для всієї академічної спільноти університету.

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студентоцентризм має вирішальне значення для розуміння серйозності ставлення до академічної недоброчесності та неправомірної поведінки. Студенти повинні самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці. У той час як студентам рекомендується працювати один з одним та обмінюватися ідеями, та обмін текстом, кодом або чимось подібним для виконання окремих завдань є недопустимим. Студенти, які порушують Кодекс честі університету, не отримують бали за ці завдання, а в разі грубих порушень, курс не буде їм зараховано і студенти будуть направлені на повторне вивчення.

При здачі індивідуальних навчально-дослідницьких робіт може проводитись перевірка на плагіат.

Академічна недоброчесність в університеті неприпустима.

В цілому студенти та викладачі повинні дотримуватись:

- Положення про запобігання плагіату випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти зі змінами та доповненнями, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6316>;

- Кодекс честі студентів, <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917>;

- Кодекс честі наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників НУВГП, <http://ep3.nuwm.edu.ua/4916>;

Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/10325>.

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. У випадку пропуску занять здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати (виконати практичну роботу, вивчити матеріали лекції, тощо). Пропуск з поважної причини вважається тим, що відбувся внаслідок хвороби (довідка з лікарні), якщо здобувач вищої освіти є учасником мобільності, якщо здобувач освіти знаходиться

на індивідуальному плані і виконує усі вимоги відповідно до положення «Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування», <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6226>

За об'єктивних причин пропуску занять (лікарняні, мобільність тощо) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал, який розміщений на платформі MOODLE.

Завдання для відпрацювання здобувач вищої освіти отримує безпосередньо у викладача, або надсилає запит по на корпоративну пошту викладачу. Усі матеріали відпрацювання здаються викладачеві особисто здобувачем вищої освіти або надсилаються на корпоративну пошту викладачу.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно для навчальної мети з цієї дисципліни.

Оновлення

З ініціативи викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та пропозицій стейкхолдерів. Студенти мотивовані долучатись до оновлення змісту дисципліни шляхом внесення пропозицій стосовно нових форм роботи та вивчення нових тем висловлені під час занять та в процесі опитування (анкетування).

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Здобувачі вищої освіти можуть отримати окремі результати навчання у вітчизняних та іноземних ЗВО (через освоєння освітніх компонентів або сертифікованих програм у статусі зарахованого слухача), такі результати навчання можуть бути предметом визнання. Більше інформації про академічну мобільність у Положенні про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/> та Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>

Навчання осіб з інвалідністю

Навчання здобувачів вищої освіти з особливими потребами регулюється: «Концепцією щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування», <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15913>; «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення у Національному університеті водного господарства та природокористування», <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju> та іншими нормативними документами.

Лектор Басюк Тетяна Олександрівна,
кандидат географічних наук, доцент

Автор
Доцент

Тетяна БАСЮК

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №52 від 14.12.2022
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP:Signer_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00
Дійсний з 2019-12-24 12:00:00.000 до 2021-12-24 12:00:00.000